

RAPORT Z KONTROLI INSPEKCJI HANDLOWEJ

Niebezpieczne substancje w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

**Sprawdź listę nieprawidłowości
znajdziesz ją w osobnym dokumencie**

W 2022 roku inspektorzy z wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej w **Białymstoku, Bydgoszczy, Kielcach, Lublinie, Opolu, Poznaniu, Szczecinie** oraz **Warszawie** przeprowadzili kontrole własne produktów konsumenckich w zakresie spełniania wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie zasadniczych wymagań dotyczących ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym¹, w tym poprzez przeprowadzenie badań laboratoryjnych pod kątem **występowania w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym niektórych niebezpiecznych substancji.**

PODMIOTOWY ZAKRES KONTROLI

Łącznie kontrolą objęto 102 podmioty gospodarcze:

- 68 sklepów detalicznych,
- 22 sklepy wielopowierzchniowe,
- 12 hurtowni (w tym 4 importerów).

PRZEDMIOTOWY ZAKRES KONTROLI

339 wyrobów (m.in. wyświetlacze LCD, ładowarki i zasilacze sieciowe, telefony komórkowe, oprawy oświetleniowe, zabawki itp.) sprawdzono pod kątem zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu RoHS II, w tym kwestie formalne, tj. oznakowanie, prawidłowość wystawienia deklaracji zgodności, dokumentację techniczną, oraz podczas badań laboratoryjnych: stężenie wagowe niebezpiecznych substancji.

Biorąc pod uwagę kraj pochodzenia – **20 wyrobów** zostało wyprodukowanych w Polsce, **6** – wytworzono w pozostałych krajach UE, natomiast **295** pochodziło z krajów trzecich. W **18 przypadkach** nie ustalono kraju pochodzenia.

W wyniku kontroli **zakwestionowano 77 wyrobów**, co stanowi 22,7 % ogółem sprawdzonych wyrobów.

USTALENIA KONTROLI – NIEZGODNOŚCI FORMALNE

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- braku nazwiska lub nazwy producenta/importera, zarejestrowanej nazwy towarowej, lub zarejestrowanego znaku towarowego oraz adresu kontaktowego - **43 wyroby (12,7 %)**;
- braku/nieprawidłowo sporządzonej deklaracji zgodności - **38 wyrobów (11,2 %)**;
- braku oznakowania CE - **18 wyrobów (5,3 %)**;
- przekroczeniu maksymalnej dopuszczalnej wartości stężenia wagowego w materiałach jednorodnych (kadm i ołów) - **14 wyrobów (4,1 %)**;
- braku nazwy typu, numeru partii lub serii lub innej informacji umożliwiającej identyfikację wyrobu - **8 wyrobów (2,4 %)**.

BADANIA LABORATORYJNE

Do badań laboratoryjnych w zakresie zawartości kadmu i ołowiu² pobrano **31 modeli wyrobów**.

W przypadku **14 wyrobów** (co stanowi 45,1 % ogółu wyrobów pobranych do badań) **stwierdzono przekroczenie zawartości ołowiu - powyżej poziomu dopuszczalnego 0,1 % (wszystkie wyroby) i kadmu - powyżej poziomu dopuszczalnego 0,01 %** (zasilacz antenowy LXG01A). Kadm i ołów to substancje, które z odpadów elektrycznych mogą przenikać do środowiska naturalnego powodując jego zanieczyszczenie, a następnie wpływać negatywnie na zdrowie ludzi.

Nieprawidłowości polegające na przekroczeniu maksymalnych, dopuszczalnych wartości stężenia wagowego w materiałach jednorodnych stwierdzono m.in. w zasilaczu antenowym LXG01A. Wyniki badań wykazały przekroczenia zawartości ołowiu w 4 elementach składowych wyrobu oraz kadmu w jednym elemencie. Przy granicznych wartościach ołowiu 1 000 mg/kg zmierzone wartości stężenia wyniosły: 672 038 mg/kg (+/-201 611), 542 498 mg/kg (+/-162 749), 5 124 mg/kg (+/-1 537), 36 500 mg/kg (+/-18 250).

W jednym z elementów stężenie ołowiu zostało więc przekroczone ponad 600-krotnie. Natomiast przy granicznych wartościach stężenia kadmu 100 mg/kg, zmierzona wartość przekroczenia została ponad 6-krotnie i wyniosła 663 mg/kg (+/-199).

W przypadku ładowarki sieciowej X START 2,1A model CDQ-097 w wyniku badań przesiewowych metodą fluorescencyjnej spektrometrii rentgenowskiej z dyspersją energii (ED-XFR), otrzymano wartości ołowiu w 5 komponentach (metal) przekraczające 1 300 mg/kg. W wyniku badania metodą chemiczną stwierdzono, że komponenty (metal) zawierają ołów w ilości powyżej 2 000 mg/kg – zmierzona maksymalna wartość rzeczywista wyniosła 878 400 mg/kg (+/- 18 250), czyli przekroczenia została ponad 400-krotnie.

WYKORZYSTANIE USTALEŃ

W związku z ustaleniami kontroli, do czasu sporządzenia niniejszej informacji, akta dot. **6 wyrobów** (w tym 3 wyrobów zakwestionowanych podczas badań laboratoryjnych) zostały przekazane do Prezesa UOKiK, celem wszczęcia postępowań administracyjnych. W przypadku 11 wyrobów, które nie spełniają obowiązujących wymagań (negatywne wyniki badań laboratoryjnych) akta są obecnie analizowane przez WIH (sprawy w toku).

Przedsiębiorcy, których wyroby zakwestionowano z uwagi na brak lub nieprawidłowe oznakowanie, jak również stwierdzono nieprawidłowości w przedłożonych deklaracjach zgodności, zostali poinformowani o stwierdzonych niezgodnościach i wezwani do ich usunięcia.

W wyniku podjętych działań naprawczych 6 rodzajów wyrobów zostało wycofanych z obrotu, natomiast w przypadku 38 usunięto nieprawidłowości w oznakowaniu oraz wystawionych deklaracjach zgodności.

W odniesieniu do 7 wyrobów, dla których m.in. nie przedstawiono deklaracji zgodności oraz stwierdzono brak oznakowania CE, przedsiębiorcy wprowadzający je do obrotu przeprowadzili procedurę oceny zgodności, w tym badania laboratoryjne potwierdzające spełnienie wszystkich wymagań w tym zakresie, odpowiednio to dokumentując.

PODSUMOWANIE

Wyniki kontroli pokazały jak wiele wyrobów elektrycznych i elektroniki użytkowej, nie spełnia obowiązujących wymagań środowiskowych, a tym samym negatywnie wpływająca na środowisko naturalne, w którym żyjemy. Skala ujawnionych nieprawidłowości o charakterze konstrukcyjnym (przekroczenia substancji niebezpiecznych), jak i w zakresie formalnym, jednoznacznie wskazuje na potrzebę dalszego monitorowania tego segmentu rynku.

Listę produktów z nieprawidłowościami znajdziesz w osobnym dokumencie na uokik.gov.pl

1. Dz. U. z 2022, poz. 937, dalej: rozporządzenie RoHS II
2. substancje niebezpieczne wskazane w § 4 rozporządzenia RoHS II